

1500-TAL

SE

Vinter i väglöst land

Ändlösa snöklädda skogar. Myriader frusna sjöar och myrar. Ur små öppningar i det täta skogstäcket stiger tunna rökpelare mot den kalla himlen. Här bor en och en halv miljon människor i glest spridda byar och visten. Samerna i norr livnar sig på jakt och långväga handel i alla väderstreck. Söderut öppnar sig skogen för små bondbyar omgivna av odlingslotter i vinterträda. Mellan byarna breder mil efter mil av skogar och vatten ut sig. De tillhör ingen och används av alla, för jakt, skogsbruk och fiske.

Gudar och väsen vakar över människorna

I hundratals år har Norden varit del av den katolska kulturen med påven i Rom i toppen. Men än lever uråldriga gudar och väsen kvar, tillsammans med helgon och kristen mystik. Oavsett vad man tror på styrs människors tankar och handlingar av religionen. Om människorna i Norden känner någon tillhörighet är det till sin släkt, sin bygd och sitt språk. De är jyllänningar, dalkarlar, samer eller savolaxare.

Två kungar styr över Nordens länder

Två stora kungariket finns i Norden, det dansk-norska i väster och det svensk-finska i öster. Det svensk-finska riket sträcker sig från lappmarkerna i norr till Småland i söder och Finland i öster. Att regera det stora riket är kostsamt. Kungen behöver därför rikedomarna som finns i skogarnas träd, bergens metaller och böndernas skördar. Han inför den nya protestantiska läran, gör sig själv till kyrkans överhuvud och lägger beslag på kyrkans tillgångar och makt.

1500s

EN

A Roadless Winter Landscape

Endless, snow-capped forests. Myriads of frozen lakes and bogs. From small clearings within the dense woodlands, columns of smoke rise towards the sky. One and a half million people live here, in settlements separated by vast distances. The Sami in the north survive on hunting and long-distance trade, which they carry out in all directions. In the south, the forests give way to small farming villages surrounded by cultivation plots left fallow for the winter. Between the villages are miles and miles of forests and bodies of water. They belong to nobody, and are used by all for hunting, forestry, and fishing.

Gods and Spirits Watch Over the People

For centuries, the Nordic region has been a part of the Catholic culture, in which the ultimate authority is the Pope in Rome. However, ancient gods and spirits are still acknowledged here, alongside Christian saints and mystical traditions. Whatever somebody believes in, their thoughts and actions are largely guided by their faith. If the people here feel any belonging at all, it is to their families, their local areas, and their languages. They are Jutlanders, Dalecarlians, Sami, or Savonians.

Two Kings Rule the Nordic Lands

There are two large kingdoms in the Nordic region: Denmark-Norway in the west, and Sweden-Finland in the east. Sweden-Finland extends from the Lappmark in the north to Småland in the south, and Finland in the east. A kingdom this large is expensive to manage, and so the king needs to lay claim to the trees of the forests, the minerals of the mountains, and the crops of the farmers. He introduces the new Protestant faith, designates himself head of the church, and declares its assets and influence to his own.

1600-TAL

SE

Ett rutnät av frusna vägar och gator

Ett glest mönster av landsvägar ristats in i landskapet. Vägar leder by till stad, gårdar till gods och skogar till hav. Där vandrar hantverkare, handelsmän, arméer och påstådda häxor. Ekar fälls till skeppsbyggen och bergens metaller smids till vapen. Städernas nya rutnät av gator leder ner till hamnar, där koppar, järn, tjära och soldater lastas på skepp som väntar på islossning.

Ändlösa krig berikar adeln och utarmar bönderna

Gränserna flyttas ständigt i de nordiska ländernas krig mot andra och varandra. Sverige-Finland erövrar stora landområden och är i mitten av seklet en av Europas starkaste stater. Krigsbefäl belönas med adelstitlar, gods och jord. Därför växer adeln och äger snart över hälften av den odlade marken. Med sina underlydande gårdar och många anställda är adelsgodset ett samhälle i miniatyr. Bönderna betalar för stormaktsambitionerna med skördar och arbetsföra män. Många får aldrig uppleva fred.

Alla är pjäser i kungens strategispel

De nordiska kungarna bygger sina stater utifrån arméernas behov. Den svenska kungen grundar nya städer och myndigheter för att kunna driva in mer skatt och ta kontroll över handel och hantverk. För att nå ut till rikets alla utposter skapas ett postväsende och en tidning. Statskyrkan används som ett sammanhållande kitt i det expanderande riket och bibeln blir lag. Alla tvingas lyda den lutherska läran.

1600s

EN

A Grid of Frozen Roads and Streets

A sparse system of roads is carved into the landscape, running from village to town, from farmstead to estate, and from the forest to the sea. Craftsmen, traders, armies, and supposed witches walk along them. Oaks are felled to build ships, and metals from the mountains are forged into weapons. The new grids of streets in the towns lead to harbours, where copper, iron, tar, and soldiers are loaded onto ships that await the breaking of the ice.

Endless Wars Enrich the Nobles and Exhaust the Peasants

As the Nordic countries wage war, their borders shift constantly. Sweden-Finland conquers vast territories, becoming one of the most powerful countries in Europe by the mid-century. Officers are rewarded with knighthoods and lands, and the nobility's numbers and influence grow so quickly that they soon control more than half of the cultivated land. A noble's estate is a miniature society, with all its tenant farmers and its huge workforce. The peasantry pays for the nation's imperial ambitions with its crops and its men of working age. Many never see peace in their lifetimes.

All Mere Pawns in the King's Great Game

The Nordic kings arrange their states around the needs of their armies. The Swedish king founds new towns and establishes new government agencies to help him raise more taxes and gain control over the trade and the crafts. To ensure the reach to every outpost in the country, a postal service and a newspaper are founded. The state church acts as a social bonding agent in this expanding commonwealth, and the Bible becomes law. Everybody is coerced into adopting the Lutheran creed.

1700-TAL

SE

Grönskande lundar, betande får och lekande sill

Ungskog reser sig på skövlade hyggen. Betande får förvandlar snårskog till lundar. Runt städerna blommar tobaksfält och fruktträdgårdar. Landskapet brukas för att hela och bygga upp det krigströtta riket. I Bohuslän byggs nya fiskebyar när kusterna översköljs av sillstim. Vårvinden som smeker de nakna klipporna fyller varje andetag med lukten av fiskrens.

Så härliga är världens alla varor

Över världens hav skeppas nya varor till Norden. De som har råd kan njuta av främmande smaker, moden och material. Bland borgerskapet i städerna finns människor med pengar, bildning och inflytande. De utvecklar en ny livsstil i sina hem, med bekväma möbler, sällskaps-spel, högläsning och tedrickande. Borgerskapets konsumtion driver på handel, import och produktion.

Spirande hopp om förnuft, frihet och jämlikhet

Efter förödande krig är Sverige-Finland ett fattigt land med ett överskott av kvinnor och barn. Den enväldiga kungen har stupat och riksdagen fått mer att säga till om. Det betydligt mindre riket ska resa sig ur spillrorna med hjälp av sparsamhet, egen produktion och nya uppfinningar. Vetenskapsmän och ekonomer riktar ljuset mot landets utforskade möjligheter. Nya idéer om frihet och rättvisa sprids genom böcker, tidningar och brev. I andra delar av världen har de nordiska länderna kolonier, och deltar i slavhandel och förtryck.

1700s

EN

Lush Meadows, Grazing Sheep, and Spawning Herring

Young forests rise from deforested ground. Grazing sheep turn brush and thickets into meadowlands. Around the towns, tobacco fields and orchards bloom. The landscape is utilised to heal and rebuild this war-worn country. New fishing villages appear on the coasts of Bohuslän, where there is an abundance of herring. The springtime wind, caressing the bare rocks, fills each breath with the scent of fish offal.

The Glorious Goods of the World

Across the oceans, new goods make their way to the Nordic countries. Those who can afford to are now free to enjoy flavours, fashions, and materials from far abroad. Some of the burghers in the towns have money, culture, and influence. They develop a new lifestyle, in which comfortable furniture, games, reading to one another, and drinking tea are all prominent phenomena. The burgher class's consumer habits fuel further trade, imports, and production.

New-Found Faith in Reason, Liberty, and Equality

After its failed wars, Sweden-Finland has become a poor nation with a surplus of women and children. The king's sovereignty is being questioned, and the Riksdag, or parliament, is gaining influence. The kingdom will eventually rise from the ashes thanks to good housekeeping, efficient production, and new inventions. Scientists and economists celebrate its potential. New ideas of freedom and justice are disseminated in books, newspapers, and letters. In other parts of the world, the Nordics establish colonies, oppressing the natives and participating in international slave trade.

1800-TAL

SE

Tjutande ånga, forsande stockar och böljande fält

I norr förs enorma mängder timmer med älvarnas strömmar mot kusten, där sågarna går varma genom långa sommardagar och korta nätter. Byar splittras när små odlingslotter slås ihop till vidsträckta åkrar, och gårdar flyttas långt isär. Snart far tjutande ångdrivna tåg och båtar fram. Tjock, grå rök bolmar från skorstenar i bruksorter och sågverkssamhällen.

En ny underklass utan egen jord

På landsbygden ökar antalet människor dramatiskt. Nya odlingsmetoder ger bättre skördar, och utspridda odlingslotter blir till större ägor. Större ägor ger färre men rikare bönder och fler som föds utan mark att ärva. De jordlösa tvingas till ett kringflyttande liv som fattiga arbetare. En del söker arbete i städerna, andra söker ett bättre liv i Amerika. Många hittar nya gemenskaper och livsmål i någon av de religiösa eller politiska rörelser som vill bygga en bättre framtid.

Staten och kapitalet koloniserar Norrland

Finland blir ryskt och Norge tvingas i union med Sverige. Statskyrkornas makt minskar och röster höjs för religionsfrihet. Staten öppnar för vem som helst att starta affärsrörelse. Kapitalstarka entreprenörer ser nu norrut, mot samernas vidsträckta land, där skogar och fjäll tycks vänta på att exploateras. Vattenkraft, ånga och järnväg driver på koloniseringen och samer drivs bort från sina urgamla marker.

1800s

EN

Whistling Steam, Floating Logs, and Billowing Fields

In the north, the rivers carry huge loads of timber to the coast, where the sawmills are in operation all through long summer days and short summer nights. Villages are split apart when small cultivation plots are combined into vast fields, and the distances between farms grow. Soon, whistling steam locomotives and ships are moving around the landscape. Thick, grey smoke pours from chimneys in industrial towns and sawmill communities.

A New, Landless Class

The rural population grows at a dramatic pace. New farming methods yield better harvests, and small plots are combined into larger holdings. As the farms grow in size, the farmers shrink in number but gain in wealth. The landless, whose numbers increase as a result, have no choice but to live as vagabonds, working as labourers wherever they can. Some look for work in the towns, while others seek a better life in America. Many of these find new communities among religious and political movements that promise a better tomorrow.

State and Capital Unite to Colonise Norrland

Finland becomes a part of Russia, and Norway is forced into a union with Sweden. The power of the state church wanes, and people begin to speak out in favour of freedom of religion. The state decides to allow anybody to start a business. Entrepreneurs with access to funds are looking north, eyeing the vast lands of the Sami, where endless forests and mountains are seemingly begging to be exploited. Hydropower, steam, and railways fuel this continued colonisation, and the Sami are gradually driven out of the lands that have been theirs since time immemorial.

1900-TAL

SE

Elektriskt ljus över gårdar och gator

Höstvinden ökar i styrka. Skolbarn på väg hem från potatisplockningen drar yllemössorna över öronen. Inne i ladugårdarna kopplas kor till mjölkmaskiner och utanför lyser gårdarnas knutlampor ensamt upp det allt mer kompakta mörkret. Bussarnas ljuskäglor sveper över landsvägarna i riktning mot städerna. Arbetare och tjänstemän parkerar sina cyklar utanför konsumbutiker och hyreshus. Barn ropas in från bakgårdar och lekplatser. Familjer samlas runt radion. I det tilltagande regnet skyndar förväntansfulla ungdomar mot bioografernas upplysta entréer.

Folkhemmet på ritbordet

Trångboddhet, fattigdom och långa arbetsdagar är vardag för många i det tidiga industrisamhället. Sverige och Finland har Europas lägsta bostadsstandard. Men politiker och ingenjörer skissar på ett folkhem där alla bor bra, får sjukvård, har semester och fritid. I det nya trygga och jämlika samhället ska utbildning och propaganda fostra sunda medborgare. Samhällsbygget avstannar när andra världskriget bryter ut. Alla de nordiska länderna tvingas in i kriget utom Sverige.

De svenska rekordåren

Kriget har drivit människor på flykt och trasat sönder länder, vägar och städer. Den svenska industrin är oskadd och jobbar för högtryck med att tillverka byggmaterial till det sönderbombade Europa. Fabrikerna skriker efter arbetskraft, lönerna stiger och svenska företag åker på rekryteringsresor till södra Europa. De nordiska staterna förverkligar sina välfärdsplaner med skola, vård och daghem åt alla. Hälften av befolkningen är stadsbor och landsbygden blir en plats för semestrar, drömmar och barnbokshjältar. I slutet av seklet flyttar företag sin tillverkning till länder där lönerna är lägre. Nordborna producerar tjänster, kunskap och digital teknik.

1900s

EN

Electric Glare over Farms and Streets

The autumn wind grows stronger. School children, walking home from picking potatoes, pull their woolly hats down over their ears. Inside the barns, cows are attached to milking machines, and outside, the lights on the farm-house walls shine alone in the encroaching darkness. The beams of bus headlights hover over country roads, headed for the cities. Workers and civil servants park their bicycles outside Co-op markets and blocks of flats. Children are summoned in from courtyards and playgrounds. Families gather around radios. As the rain grows heavier, the young flock eagerly to brightly illuminated cinema entrances.

A Blueprint for a "People's Home"

Cramped living quarters, poverty, and long working days are the norm for most in the early industrial age. Sweden and Finland have the worst housing standards in Europe. However, politicians and engineers are making plans for Folkhemmet (the "People's Home"), which promises good housing, healthcare, holiday leave, and leisure activities for all. In this secure, equal society, education, and propaganda will jointly elevate the citizens. The project is halted by the Second World War. All the Nordic countries, except for Sweden, are forced into the war.

Record Years for Sweden

The war has created many refugees, and devastated countries, roads, and cities. Swedish industry is unharmed and working at full capacity to produce building materials for a war-torn Europe. Factories are starved for workers, wages rise, and Swedish businesses send recruiting expeditions to southern Europe. The Nordic states realise their welfare ambitions, and introduce public education, healthcare, and childcare. Half the population lives in the cities, and the countryside has become a holiday destination and a backdrop for dreams and children's stories. At the end of the century, businesses begin to relocate their manufacturing to countries where workers' wages are more competitive. The Nordics start producing services, knowledge products, and technology.

2000-TAL

SE

Blötsnö över odlade skogar

Hastiga snöfall störtar in tak på ödegårdar och sliter grenar av träd som planterats i långa, raka rader. I städernas tidiga rusningstrafik fylls gatorna av slask, och söderut har åarna svämmat över av nattens regn. Djur och växter anpassar sig långsamt till ett mer nyckfullt klimat. Människor försöker bromsa utvecklingen med ny teknik. Återigen tycks Norrland vara framtiden. Där finns mineraler till batterifabriker, kyla åt serverhallar och kraftfulla vindar och vatten till elproduktion.

Du är din egen skapare

Norden har världsrekord i singelboende. Det statliga trygghetssystemet har gjort människor mindre beroende av släkt och familj. Man är friare att själv styra över sina livsval och sin kropp. Det är möjligt att skaffa barn som ensam förälder, eller gifta sig med någon av samma kön. Samma frihet finns i de andliga valen. Norden har fler än 1000 olika religiösa samfund – men de flesta nordbor säger sig inte tro på en allsmäktig gud. I kyrkorna är det ofta glest i bänkraderna. Många söker andlighet i andra former. Naturen är en plats för eftertanke och stillhet.

Gränslösa möten och möjligheter

Utbudet av varor och tjänster är oändligt. Men valen styrs i hög grad av medborgarnas inkomst och härkomst. Med sin konsumtion uttrycker man vem man är, och vilken värld man vill leva i. Den digitala revolutionen har flyttat arbete, relationer och offentlig service in i hemmen och ner i fickan. Aldrig förr har så många invandrat till Norden. Samtidigt reser Nordborna allt längre och oftare. Kunskap åsikter och pengar strömmar över jordens yta med ljusets hastighet. Gränserna mellan människor suddas ut. Kakafonin av motstridiga röster ökar samtidigt avståndet mellan olika grupper i samhället.

2000s

EN

Wet Snow Over Cultivated Forests

Heavy snowfall has collapsed the roofs of abandoned farms and torn the branches from long, straight lines of planted trees. In the early rush hour traffic of the cities, the streets are covered in slush, and to the south, rivers are overflowing with night-time rain. Animals and plants are gradually adapting to a less predictable climate. People are trying to slow down the change with new technology. Norrland, again, holds promise for the future. It has minerals for battery plants, cold for server farms, and powerful winds and rivers for power plants.

You Are Your Own Creator

The Nordics hold the world record for single households. The national welfare systems have made people less dependent on their families. They have more freedom to choose their own paths and make their own decisions about their bodies. Now, people can have children on their own, or marry somebody of the same gender. The same freedom applies to spiritual matters. There are more than 1,000 religious communities in the Nordics – but most people here do not believe in an almighty creator. There are often plenty of empty seats in the churches. Many seek other spiritual experiences. Nature is a place of contemplation and stillness.

Boundless Encounters and Opportunities

The variety of goods and services on offer is endless. However, the inhabitants' choices are largely determined by their income and heritage. People express who they are and what world they wish to live in through their consumer habits. The digital revolution has moved work, relationships, and public services into people's homes and pockets. More people than ever before are migrating to the Nordics. At the same time, those who live here are travelling further, and more frequently. Knowledge, opinions, and money move back and forth across the planet at the speed of light. The boundaries between people are beginning to dissolve. However, in this cacophony of contradictory opinions, the divides between different groups in society are widening.